

מקורות לפרשת לך לך תשפ"א – למה עבר אברהם מסע אכזבות?

1. **תנחומא לך לך ג:** נסיון הראשון כנסיון האחרון: נסיון הראשון ב"לך לך מארצך" (תחילת פרשת לך לך) ונסיון האחרון ב"לך לך אל ארץ המוריה" (סוף פרשת וירא).

משנה אבות א,ג: עשרה נסיונות נתנסה אברהם אבינו - **פירוש המשניות להרמב"ם:** הראשון ... אומרו יתעלה לך מארצך. השני: **הרעב שמצא בארץ כנען** כאשר השתקע בארץ וכבר יועדה לו וזה נסיון גדול ... השלישי: עושק המצרים **בהילקח שרה לפרעה**. הרביעי: **הילחמו בארבעה מלכים**. החמישי: **נישואי הגר כשנאש מההולדה משרה**. השישי: **המילה אשר צווה בה בשנות הזקנה**. השביעי: עושק מלך גרר **בהילקח שרה**. השמיני: **הרחקת הגר אחר הבנות ממנה**. התשיעי: **הרחקת בנו ישמעאל** והוא אמרו יתעלה: "אל ירע בעיניך על הנער ועל אמתך" וכבר העיד הכתוב כמה קשה היה הדבר עליו, "ירע הדבר מאד בעיני אברהם" ... העשירי: **עקדת יצחק**.

בראשית יב: ויקח אברם את שרי אשתו ואת לוט בן אחיו ואת כל רכושם... ויצאו ללכת ארצה כנען... וירא ה' אל אברם ויאמר לזרעך אתן את הארץ הזאת ויבן שם מזבח לה' ... [ואז] ויהי רעב בארץ, וירד אברם מצרימה לגור שם כי כבד הרעב בארץ – **רבה מ,ב:** ויהי רעב בארץ - באותה ארץ לבדה, לנסותו אם ירהר אחר דברי ה' שאמר **ללכת לארץ כנען ועכשיו משיאו לצאת ממנה**.

בראשית כב: ויקרא אליו מלאך ה' מן השמים ויאמר אברהם ויאמר הנני: ויאמר אל תשלח ידך אל הנער – **רש"י:** אמר לו אברהם ... אתמול אמרת לי 'כי ביצחק יקרא לך זרע' וחזרת ואמרת 'קח נא את בנך [והעלהו לעולה]' עכשיו אתה אומר לי 'אל תשלח ידך אל הנער'?! אמר לו הקב"ה: לא אחלל בריתי ומוצא שפתי לא אשנה, כשאמרת לך 'קח' ... לא אמרתי לך 'שחטה' אלא 'העלה'.

דרשות הר"ן הדרוש השישי: ענין הנסיון צריך להתבאר, כי אין ספק שלא ינסה ה' יתברך לדעת אם יעמוד המנוסה בניסיונו, כי ה' יתברך צופה ומביט כל העניינים העתידיים ואין אצלו ספק כלל?

2. **בראשית רבה לד,ב:** ה' צדיק יבחן' - אמר רבי יונתן: היוצר אינו בודק **קנקנים** רעועים, שאינו מקיש עליהם אחת עד שהם פוקעים ומה הוא בודק? קנקנים יפים שאפילו מקיש כמה פעמים אינם נשברים ... אמר רבי יוסי: הפשתני הזה בשעה שהוא יודע **שהפשתן** שלו יפה וכל שהוא כותשה היא משתבחת ... אבל בשעה שיודע שפשתנו רעה - אינו מספיק להקיש עליה עד שהיא פוקעת ... רבי אליעזר אמר: בעל הבית שהיו לו שתי פרות, אחת כוחה יפה ואחת כוחה רע, על מי הוא נותן העול? על אותה שכוחה יפה וכך אין הקב"ה מנסה אלא את הצדיק.

3. **רמב"ן כב א,יב:** ענין הנסיון...**להוציא הדבר מהכוח אל הפועל** ... כי מתחילה היתה יראתו בכוח, לא יצא לפועל, ועתה נודעה במעשה, והיה זכותו שלם ותהי משכורתו שלמה מעם ה' אלוקי ישראל.

אגרות הרייצ יז אייר תרצד: מלבד אשר בימי חיי האדם יש תקופות קבועות - ימי הילדות, נערות, בחרות וכו', ומלבד מצב כשרונותיו - רגילים ובינוניים או מאירים ונפלאים ... ההשגחה העליונה מזמנת תקופות מיוחדות אשר לפעמים משנים טבע האדם ומפתחים כשרונותיו להעמידו על גובה מיוחד ... התקופה היותר חזקה בפעולתה על נפשו והתפתחות כשרונותיו, היא התקופה **העשירה בעיניים וייסורים בעד עבודת תעמולה** בשקידה ובמרץ בשביל דעה מן הדעות, ובפרט מי שמתאבק עם רודפיו בעד קיום וחזקת דתו. תקופה זו עם היותה סבוכה בעיני הגוף וייסורי הנפש - עשירה היא ברושמים חזקים והם **ימי האור בחיי האדם**.

התוועדיות תשמח א/377: על הכתוב "לך לך" מבואר בדא"ח "לך לעצמך" ... כשאברהם הלך היה נראה לעיני האומות שהוא הולך ממקום למקום, אבל באמת היתה ההליכה "לך", באופן פנימי לעצמו.

4. **ליקוטי שיחות כ/76:** העובדה שאדם מוכן להניח את חייו עבור דרישות ה', אינה מבטאת אמיתיות המושג של מסירות נפש. יתכן שהוא מוסר נפשו על פי חשבון, שכאשר ימסור את חייו, **ירוויח** דבר שהוא גדול מחייו. אמיתיות המסירות נפש היא כאשר זובח את ה'אני' שלו, הוא נותן את עצמו לגמרי לקב"ה, יותר מכל חשבון של שכל ורגש. וזה היה החידוש של מעשה העקדה: לא היה שם כל הישג חוץ מ'ירא אלוקים עתה'. שמו של הקב"ה לא היה מתפרסם בעולם, משום שאברהם הלך עם יצחק לבדו, וגרוע מכך: בעקדת יצחק היה נעקר השתיל שאמור להמשיך את מהפכת אברהם בעולם. הסיבה היחידה לעשות זאת הייתה שזה מה שרצה וביקש הקב"ה.